

Intersectorale toegangspoort

Indicatiestelling

Op 1 maart 2014 gaat in heel Vlaanderen de intersectorale toegangspoort (ITP) van start (na de opstart van voorstartregio Oost-Vlaanderen op 16 september 2013). Deze regelt voor alle sectoren van integrale jeugdhulp de toegang tot de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (NRTJ). Voor de toegangspoort betekent dit het in gebruik nemen van lopende dossiers en het verwerken van nieuwe aanvragen. Vervolgens zijn in 2015 verschillende aanpassingen gedaan aan de processen.

In 2016 ligt de nadruk op het analyseren en actualiseren van gegevens en het verder verfijnen van de output van gegevens. Ook het jeugdhulplandschap staat intussen niet stil. Zo zijn er tal van veranderingen bij de toeleiding:

- sinds juni 2016 zijn er nieuwe typemodules NRTJ binnen de sector van het onderwijs. Het gaat over kinderen en jongeren die 7/7 verblijven in een internaat van het Gemeenschapsonderwijs;
- de typemodule ambulante en mobiele begeleiding voor minderjarigen met een handicap is rechtstreeks toegankelijk geworden indien het louter deze hulp betreft. Deze kan wel nog worden aangevraagd indien er nood is aan intensievere ondersteuning;
- de typemodules contextbegeleiding, dagbegeleiding in groep, weekend- en vakantieopvang overdag voor minderjarigen met een handicap en verblijf voor minderjarigen met een handicap (kortdurend) zijn nu rechtstreeks toegankelijk.

Dit brengt ook wijzigingen in de gegevens met zich mee die het interpreteren van evoluties in de tijd bemoeilijken.

Het proces van de toegangspoort

- Als een kind of jongere een ondersteuningsnood heeft naar NRTJ, vult de contactpersoon-aanmelder samen met hem een A-document in.
- Het A-document gaat elektronisch naar de ITP van de regio waar de minderjarige gedomicilieerd is.
- Het proces van indicatiestelling resulteert in het afleveren van een indicatiestellingsverslag met de typemodules die een antwoord bieden op de ondersteuningsnood. Het verslag vermeldt dus op welke soort hulp het kind of de jongere recht heeft en tot wanneer.
- De aanvraag stroomt door naar jeugdhulpregie. Daar wordt de match gemaakt tussen de vraag ('geïndiceerde typemodules') en het aanbod ('de voorzieningen die een hulpaanbod aanbieden'). Jeugdhulpregie gaat samen met de contactpersoon-aanmelder en ouders op zoek waar het kind of de jongere terecht kan voor deze hulp.

De meeste tabellen vermelden voor elke categorie en voor elk (sub)totaal het unieke aantal kinderen en jongeren. Eén minderjarige kan in meerdere categorieën voorkomen, zodat het sub- of eindtotaal niet gelijk is aan de som van de onderliggende categorieën. De percentages worden ook steeds per categorie t.a.v. het totaal aantal unieke kinderen en jongeren weergegeven. Dit betekent dat het eindtotaal (100%) niet gelijk is aan de som van de onderliggende percentages.

Nieuw in 2016 is de integratie van het **zorgregierapport voor minderjarigen met een handicap** in het intersectoraal jaarverslag. De weergegeven handicapcodes zijn zowel deze toegekend door de intersectorale toegangspoort als de 'oude', toegekend door de Provinciale Evaluatie Commissie (voor dossiers overgedragen door het VAPH bij de opstart van de toegangspoort).

Aanvragen bij de intersectorale toegangspoort

In 2016 zijn bij de intersectorale toegangspoort 16.788 A-documenten ingediend voor 12.589 kinderen en jongeren. Eén aanvraag kwam rechtstreeks van een cliënt, 1 cliënt stelde een vraag naar contact met team indicatiestelling en 1 cliënt vroeg inzage in zijn dossier.

Voor eenzelfde kind of jongere kunnen in één jaar tijd meerdere A-documenten worden ingediend. Ook kan hij in twee leeftijdscategorieën zijn meegeteld, namelijk als hij jarig was tussen aanvraag 1 en 2. In het totaal zal hij echter slechts 1 keer zijn geteld.

De grootste groep minderjarigen voor wie in 2016 een A-document is ingediend, is tussen 12 en 17 jaar (n=5.972; 47,4%). Dit ligt in dezelfde lijn als in 2015 (n= 6.294; 44%).

**Tabel: Aanvragen bij de ITP naar leeftijd
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren)**

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant-Brussel	West-Vlaanderen	Totaal	%
0-5 jaar	665	283	449	294	495	2.180	17,3%
6-11 jaar	934	477	754	515	727	3.403	27,0%
12-17 jaar	1.777	897	1.350	824	1.139	5.972	47,4%
18-21 jaar	384	170	248	175	246	1.221	9,7%
22- 25 jaar	14	1	7	2	3	27	0,2%
Totaal	3.718	1.789	2.758	1.782	2.572	12.589	100,0%
%	29,5%	14,2%	21,9%	14,2%	20,4%	100,0%	

(Bron: INSISTO)

**Door het werken met unieke aantallen per categorie, is het totaal niet gelijk aan de som van de aparte categorieën en zijn de percentages opgeteld niet 100%.*

In 2016 (n=12.589) is voor minder kinderen en jongeren een A-document ingediend dan in 2015 (n=14.307). Dat heeft meerdere verklaringen:

- in 2015 hebben de sociale diensten van de jeugdrechtbank kinderen en jongeren wiens hulp verlengd werd, aangemeld in INSISTO. Dit waren minderjarigen die reeds NRTJ hulp kregen, maar door de overgangperiode nog niet gekend waren in INSISTO. Hierdoor liggen de cijfers voor ingediende A-documenten vanuit SDJ in 2016 (n= 4.146; 33,4%) lager dan in 2015 (n= 5.816; 40,6%);
- de typemodule dagbegeleiding in groep is in 2016 rechtstreeks toegankelijk geworden, waardoor aanvragen naar uitsluitend deze hulp niet meer worden ingediend;
- een vraag naar uitsluitend 'mobiele en/of ambulante begeleiding voor minderjarigen met een handicap' wordt door de uitbreiding van mogelijkheden binnen RTJ minder vaak gesteld aan de toegangspoort. Enkel indien men bijkomend meer intensieve ondersteuning aanvraagt binnen het VAPH, moet deze typemodule nog worden aangevraagd;

- de termijn voor het recht op NRTJ binnen het VAPH is vrij lang. Daarom wordt vaak in één aanvraag meerdere niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp binnen het VAPH aangevraagd. Dit leidt tot minder herindicaties;

De centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) kunnen ofwel als multidisciplinair team (MDT) ofwel als niet-MDT aanmelden. Bij het indienen van een A-document kiezen zij hun rol. De meeste aanmeldingen (n=1.899) vanuit de CLB gebeuren vanuit hun functie als MDT, slechts in een minderheid (n= 139) als niet-MDT. De aanmeldingen vanuit CLB als niet-MDT zijn een overschatting. Vaak gaat het om een verkeerde keuze bij het inloggen in INSISTO en is het in werkelijkheid toch een aanmelding vanuit een MDT CLB.

- De grootste aanmelder bij de ITP is de sociale dienst van de jeugdrechtbank (n= 4.146; 33,4%).
- Daarna volgen de voorzieningen uit de rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, in functie van verlenging of herindicatie van de hulp (n=3.471; 28%).
- MDT melden ook een belangrijke groep aan (n=3.224; 25,6%).
- Een beperkt aantal aanmeldingen gebeurt door de toegangspoort zelf (n=300; 2,4%).

**Tabel: Aanvragen bij de ITP, naar aanmelder
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren)**

		Antwerpen	Limburg	Oost- Vlaanderen	Vlaams- Brabant	West- Vlaanderen	Totaal	%
Totaal CAW		84	30	47	48	40	249	2,0%
JWZ	CAH	0	0	1	3	1	5	0,0%
	CIG	11	2	6	12	10	41	0,3%
	OVBJ met verblijf	488	191	371	210	312	1.568	12,5%
	OVBJ zonder verblijf	53	15	26	38	36	168	1,3%
	Pleegzorg	169	80	138	90	65	541	4,3%
Totaal JWZ		715	288	534	348	429	2.301	18,3%
Totaal CGG		21	5	7	8	15	56	0,4%
Totaal onderwijs		120	2	10	5	2	139	1,1%
K&G	CKG	37	10	27	14	35	123	1,0%
	Inloopteam	0	0	0	1	0	1	0,0%
	Verpleegkundigen K&G	8	1	9	8	19	44	0,3%
Totaal K&G		45	11	36	23	54	168	1,3%
VAPH	MFC	120	85	164	60	149	578	4,6%
	Thuisbegeleiding	3	1	0	4	5	13	0,1%
Totaal VAPH		123	86	164	64	154	591	4,7%
Totaal voorzieningen		1.098	418	790	492	680	3.471	27,6%
Totaal sociale dienst jeugdrechtbank		1.452	521	830	600	757	4.146	32,9%
MDT	COS	32	1	36	24	23	116	0,9%
	GGZ	1	0	0	0	0	0	0,0%
	OBC	79	26	16	11	20	152	1,2%
	Diensten gespecialiseerde voorlichting bij beroepskeuze	0	41	1	4	0	46	0,4%
	CLB	309	235	557	280	518	1.899	15,1%
	Mutualiteit	245	105	87	85	87	609	4,8%
	Kinderpsychiatrie	60	30	3	22	26	141	1,1%
	Revalidatie	35	14	84	52	60	245	1,9%
	OOC	20	3	14	10	12	59	0,5%
Totaal MDT		773	444	789	482	736	3.224	25,6%
GV	OCJ	444	387	374	222	465	1.888	15,0%
	VK**	57	29	59	34	23	201	1,6%
Totaal gemandateerde voorzieningen		501	416	433	256	488	2.089	16,6%
Totaal ITP*		49	133	49	41	28	300	2,4%
Eindtotaal		3.718	1.789	2.758	1.782	2.572	12.589	100,0%
%		29,5%	14,2%	21,9%	14,2%	20,4%	100,0%	

(Bron: INSISTO)

**Dit gaat over dossiers waarbij de aanmelder geen toegang heeft tot INSISTO en de toegangspoort zelf het A-document indient of over rechtzettingen door de ITP.*

*** De vertrouwenscentra kindermishandeling hebben zowel een reguliere als een gemandateerde werking. In INSISTO kunnen zij uitsluitend vanuit hun gemandateerde werking aanmelden.*

**** Door het werken met unieke aantallen per categorie, is het totaal niet gelijk aan de som van de aparte categorieën en zijn de percentages opgeteld niet 100%.*

Voor 12.243 (97,3%) unieke kinderen en jongeren is een gewoon A-document ingediend, voor 646 (5,1%) gaat het over een VIST . Dat is een bijzondere categorie van aanvragen voor een versnelde indicatiestelling en toewijzing.

Een VIST kan aangevraagd worden in situaties:

- met een tekort aan aangeleverde diagnostiek;
- waarin er vraag is naar een (intersectorale) time-out;
- geïndiceerd vanuit het crisismeldpunt waarin er nood is aan snelle hulp;
- waarin er specifieke acties worden aangevraagd voor de versterking van de draagkracht van de context van de jongere.

Met uitzondering van VIST voor specifieke acties, moeten de teams indicatiestelling de VIST-aanvragen binnen de 5 werkdagen behandelen. Onderstaande tabel geeft weer of de aanmelding bij de toegangspoort gebeurt via een gewoon A-document of via een versnelde indicatiestelling.

**Tabel: Aanmeldingen bij de ITP, naar soort document
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren)**

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal	%
A documenten	3.669	1.690	2.699	1.721	2.493	12.243	97,3%
VIST	110	150	122	135	129	646	5,1%
Totaal	3.718	1.789	2.758	1.782	2.572	12.589	100,0%
%	29,5%	14,2%	21,9%	14,2%	20,4%	100,0%	

(Bron: INSISTO)

**Door het werken met unieke aantallen per categorie, is het totaal niet gelijk aan de som van de aparte categorieën en zijn de percentages opgeteld niet 100%.*

Indicatiestellingsverslagen

Van de 12.589 kinderen en jongeren die in 2016 aangemeld zijn bij de intersectorale toegangspoort, is er voor 12.145 een indicatiestellingsverslag (ISV) afgeleverd. Een aantal heeft op 31 december 2016 nog geen ISV. Dit gaat o.a. over kinderen en jongeren:

- voor wie het A-document niet ontvankelijk was en voor wie nog geen nieuw A-document is ingediend;
- voor wie pas eind december hulp is gevraagd;
- voor wie bijkomende informatie is gevraagd.

Onderstaande tabel toont het aantal unieke kinderen en jongeren voor wie in 2016 een indicatiestellingsverslag is afgeleverd, naar combinatie van de sectoren van de er in opgenomen typemodules.

Indien in het indicatiestellingsverslag RTJ typemodules zijn opgenomen, worden deze in dit overzicht ook mee opgenomen. Het is niet verplicht om RTJ typemodules in het indicatiestellingsverslag op te nemen. Voor eenzelfde kind of jongere kunnen er meerdere indicatiestellingsverslagen zijn. Zo kan hij in eenzelfde jaar een indicatiestellingsverslag hebben met enkel een typemodule bijzondere jeugdbijstand en een indicatiestellingsverslag met combinatie bijzondere jeugdbijstand en onderwijs.

Het gaat niet over combinaties in opgestarte hulp.

Voor 10.099 kinderen en jongeren (83,2%) is er een indicatiestellingsverslag met één of meerdere typemodules vanuit 1 sector. Voor bijna 20% van de minderjarigen is er een indicatiestellingsverslag met een combinatie van sectoren.

**Tabel: Combinatie van hulp in het indicatiestellingsverslag
(teleenheid: unieke kinderen en jongeren)**

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal	%
AWW	0	0	0	0	1	1	0,0%
JWZ	2.096	960	1.501	1.005	1.456	6.998	57,6%
Onderwijs	9	9	15	21	45	99	0,8%
KG	56	19	30	7	6	118	1,0%
VAPH	720	507	744	377	595	2.943	24,2%
Totaal 1 sector	2.861	1.481	2.278	1.401	2.098	10.099	83,2%
AWW-JWZ	56	12	35	28	19	150	1,2%
AWW-KG	1	0	0	0	0	1	0,0%
AWW-VAPH	1	1	0	0	0	2	0,0%
JWZ-OND	13	0	12	4	52	81	0,7%
JWZ-KG	292	51	172	80	113	708	5,8%
JWZ-VAPH	408	224	252	220	257	1.359	11,2%
OND-VAPH	7	2	11	2	14	36	0,3%
KG-VAPH	8	1	1		1	11	0,1%
Totaal 2 sectoren	781	291	479	333	451	2.333	19,2%
Totaal meer dan 2 sectoren	95	25	58	32	57	265	2,2%
Nvt*	30	6	15	14	36	101	0,8%
Eindtotaal	3.563	1.720	2.706	1.696	2.489	12.145	100,0%
%	29,3%	14,2%	22,3%	14,0%	20,5%	100,0%	

(Bron: INSISTO)

**nvt geeft de indicatiestellingsverslagen weer waarin geen typemodule RTJ of NRTJ is weerhouden. Het gaat hier om hulp buiten het toepassingsgebied integrale jeugdhulp.*

***Door het werken met unieke aantallen per categorie, is het totaal niet gelijk aan de som van de aparte categorieën en zijn de percentages opgeteld niet 100%.*

Doorlooptijd in indicatiestelling

De doorlooptijd in indicatiestelling wordt gemeten tussen het moment van indienen van een A-document en het goedkeuren van het indicatiestellingsverslag.

Binnen de toegangspoort zijn er twee soorten dossiers:

- **besprekingsdossier:** het voorstel van indicatiestelling wordt besproken op het indicatiestellingsteam, waarna de toegangspoort een teambeslissing neemt over de te indiceren hulp;
- **consensusdossier:** het voorstel van indicatiestelling van de aanmelder wordt overgenomen en door de toegangspoort goedgekeurd als indicatiestellingsverslag. Het team indicatiestelling doet wel nog een regisseerbaarheidstoets.

Voor besprekingsdossiers hebben de teams indicatiestelling 30 werkdagen om een A-document te behandelen en een indicatiestellingsverslag af te leveren. Deze termijn kan opschuiven doordat bv.

bijkomende informatie moet worden aangeleverd door de contactpersoon-aanmelder. Voor consensusdossiers streeft de toegangspoort naar een doorlooptijd van 5 werkdagen.

Sinds 1 januari 2016 worden MDT-dossiers algemeen als consensusdossiers beschouwd, behalve vragen voor specifieke actie (SA), individuele materiële bijstand (IMB) en persoonlijke assistentiebudget (PAB). De teams indicatiestelling bekijken deze dossiers niet meer inhoudelijk, maar voeren enkel een regisseerbaarheidstoets uit. Er gebeurt dan enkel een formele check op de regisseerbaarheid van de indicatiestelling: termijn, combinatie van typemodules, identificatiegegevens ...

Aanmeldingen vanuit de sociale dienst van de jeugdrechtbank (n= 4.146) stromen rechtstreeks door naar jeugdhulpregie. Deze dossiers worden daarom in de berekening van de doorlooptijd indicatiestelling niet meegenomen. Zo blijven er 8.314 kinderen en jongeren over voor de berekening van de doorlooptijd. De mate waarin bijkomende informatie moet worden opgevraagd – voor de regisseerbaarheidstoets bij consensusdossiers (bv. het opvragen van een advies rond de 1/3 kinderbijslag) of voor een inhoudelijke verrijking van besprekingsdossiers (bv. opvragen van bijkomende informatie voor de inhoudelijke beoordeling van een aanvraag) -, bepaalt sterk de doorlooptijd in indicatiestelling. Hiermee rekening houdend, blijven er 6.971 kinderen en jongeren voor wie dit kan worden weergegeven.

Onderstaande tabel toont de **gemiddelde doorlooptijd** in indicatiestelling naar type dossier. De teleenheid betreft kalenderdagen (7 kalenderdagen betreffen slechts 5 werkdagen):

- gemiddeld 25 kalenderdagen voor besprekingsdossiers;
- 6 kalenderdagen voor consensusdossiers.

Wat betreft dossiers die meteen ontvankelijk zijn of waarbij geen bijkomende vragen worden gesteld, is de vooropgestelde doorlooptijd behaald. De effectieve doorlooptijd bedraagt dan:

- 21 kalenderdagen voor besprekingsdossiers;
- 5 kalenderdagen voor consensusdossiers.

Technisch was het in 2015 reeds mogelijk om een onderscheid te maken tussen consensus- en besprekingsdossiers, maar werd dit nog niet systematisch gedaan. Vanaf 2016 is dit wel het geval:

- er zijn 4.059 aanvragen als een consensusdossier;
- er zijn 4.606 aanvragen als een besprekingsdossier.

De verdeling in 2016 is dus ongeveer 50/50, in 2015 was dat nog 30%-60%.

**Tabel: Doorlooptijd indicatiestelling
(teleenheid: dagen en unieke kinderen en jongeren)**

		Totaal	
		dagen	cliënt
totaal aantal dossiers n = 8.314	consensus	6	4.606
	bespreking	25	4.059
direct ontvankelijk en geen bijkomende vragen n = 6.971	consensus	5	3.480
	bespreking	21	3.745

(Bron: INSISTO)

**Door het werken met unieke aantallen per categorie, is het totaal niet gelijk aan de som van de aparte categorieën en zijn de percentages opgeteld niet 100%.*

De behandeling van MDT-dossiers als consensusdossiers betekent dat de dossiers zonder inhoudelijke beoordeling doorstromen naar het team jeugdhulpregie. Er gebeuren wel steekproefsgewijs ex-post controles door de toegangspoort. Jaarlijks wordt dus een bepaald aantal MDT-dossiers inhoudelijk bekeken. Dit gebeurt in de eerste plaats in functie van het bieden van ondersteuning aan de MDT voor de aanmelding van minderjarigen bij de toegangspoort.

In 2016 zijn in het kader hiervan 57 MDT bezocht:

- 10 sociale diensten jeugdrechtbank;
- 14 Ondersteuningscentra Jeugdzorg;
- 24 centra voor leerlingenbegeleiding;
- 4 diensten maatschappelijk werk (mutualiteiten);
- 1 centrum voor ontwikkelingsstoornissen;
- 1 revalidatiecentrum;
- 1 vertrouwenscentrum kindermishandeling;
- 1 dienst voor kinderpsychiatrie;
- 1 Observatie- en Behandelingscentrum.

In totaal zijn er voor de ex-post controle 569 dossiers gelezen en op kwaliteit beoordeeld.